

# USTAVNI SUD CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore na sjednici od \_\_\_\_\_ 2020. godine razmotrila je inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 22 stav 2 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu („Službeni list Crne Gore", br. 10/15 i 53/16), koju je podnijela nevladina organizacija „Institut za vladavinu prava”.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

## MIŠLJENJE

Podnosilac inicijative ističe da član 22 st. 2 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu nije u saglasnosti sa Amandmanom X stav 4, kojim se zamjenjuje čl. 135 Ustava Crne Gore, kojim Amandmanom je propisan princip stalnosti tužilačke funkcije, sa izuzetkom da se lice koje do tada nije obavljalo tužilačku funkciju bira na mandat od četiri godine. Naime, u inicijativi se navodi da je zakonodavac, normirajući izbor i mandat tužilaca u Specijalnom državnom tužilaštvu na način što je odredbom člana 22 st. 2 zakona propisao da se specijalni tužilac bira na stalnu funkciju ako je radio najmanje četiri godine kao državni tužilac ili sudija, izašao iz ustavnog okvira. Ovo iz razloga što tumačeći navedenu odredbu zakona proizilazi da se na stalnu funkciju mogu izabrati lica koja su najmanje četiri godine radila kao sudije, čime je aktom niže pravne snage proširena ustavna norma iz koje proizilazi da samo lice koje je četiri godine radilo kao državni tužilac može da, prilikom svakog narednog izbora, bude birano na stalnu tužilačku funkciju.

Smatramo da nema osnova za prihvatanje podnijete inicijative.

Odredbom člana 22 st. 2 i 3 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu („Službeni list Crne Gore", br. 10/15 i 53/16), propisano je sljedeće:

„Specijalni tužilac bira se na stalnu funkciju ako je radio najmanje četiri godine kao državni tužilac ili sudija.

Specijalni tužilac koji nije radio kao državni tužilac, odnosno sudija najmanje četiri godine, bira se na vrijeme od četiri godine.”

Članom 16 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore propisano je da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje.

Član 121 Ustava Crne Gore garantuje stalnost sudijske funkcije i propisuje uslove za prestanak i razrješenje sudijske funkcije, dok je Amandmanom X na Ustav Crne Gore, kojim se zamjenjuje član 135 Ustava, u tački 5 propisano da je funkcija državnog tužioca stalna, sa izuzetkom da se lice koje se prvi put bira za državnog tužioca, bira na vrijeme od četiri godine.

U skladu sa ustavom propisanim određenjima, Zakonom o Specijalnom državnom tužilaštvu uređena je organizacija i nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva, uslovi i postupak izbora glavnog specijalnog tužioca i specijalnih tužilaca i odnos sa drugim državnim organima i organima državne uprave, kao i druga pitanja od značaja za rad Specijalnog državnog tužilaštva.

Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama uređeni su uslovi i postupak izbora sudija i njihovog napredovanja, pa je tako čl. 72 pomenutog zakona propisano da sudija ima pravo da napreduje izborom u sud višeg stepena, odnosno državni tužilac ima pravo da napreduje izborom u sud, ako je njegov rad ocijenjen ocjenom odličan ili dobar u skladu sa zakonom i ukoliko ispunjava posebne uslove propisane za izbor u taj sud. Dakle, članovima 74 i 75 istog zakona propisani i kriterijumi za izbor sudije koji napreduje, u kom postupku se kao poseban kriterijum boduje ocjena koju je kandidat koji napreduje ostvario radeći kao sudija, odnosno državni tužilac.

Članom 13 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu propisani su uslovi za izbor specijalnog državnog tužioca, u kojima je između ostalih, ovo pravo dato i licu koje ima najmanje deset godina sudijskog iskustva.

Osporenim odredbom člana 22 st. 2 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu, koja propisuje mandat specijalnih tužilaca, dato je pravo sudiji, kao već postojećem nosiocu stalne funkcije, da ukoliko ima četiri godine sudijskog iskustva, bude biran za specijalnog državnog tužioca na stalnu funkciju. Ako lice nije radilo kao državni tužilac, odnosno sudija najmanje četiri godine, za specijalnog tužioca bira se na vrijeme od četiri godine. Na postupak izbora na stalnu funkciju specijalnog tužioca shodno se primjenjuju odredbe Zakona o Državnom tužilaštvu, kojima se uređuje izbor državnih tužilaca koji se biraju na stalnu funkciju. U postupku izbora kandidati moraju ispunjavati kriterijume iz čl.17 Zakona (stručno znanje i sposobnost za vršenje tužilačke funkcije). U konkretnom slučaju, shodno čl. 19 istog zakona, Tužilački savjet mišljenje o stručnim sposobnostima za vršenje tužilačke funkcije, za kandidate iz reda sudija pribavlja od proširene sjednice Vrhovnog suda Crne Gore. Navedeno mišljenje sadrži podatke o radnom iskustvu, kvantitetu i kvalitetu rada kandidata za specijalnog tužioca.

Cilj propisivanja navedene odredbe jeste da se, između ostalog, i sudijama omogući pravo napredovanja u Specijalno državno tužilaštvo, koje pravo im je garantovano i članovima 75 i 77 Zakona o Državnom tužilaštvu, kojim članovima su propisani uslovi i kriterijumi za isto, odnosno da državni tužilac, odnosno sudija ima pravo da napreduje u državno tužilaštvo višeg stepena, ako je njegov rad ocijenjen ocjenom odličan ili dobar u skladu sa zakonom i ukoliko ispunjava posebne uslove propisane za izbor u to državno tužilaštvo, koji izbor se vrši na

osnovu ocjene rada državnog tužioca odnosno sudije koji se prijavio na oglas (dobar - 60 bodova ili odličan - 80 bodova) i ocjene intervjuja (do 20 bodova).

Nadalje, bez obzira na stalnost njihove funkcije, rad sudija i državnih tužilaca (osim sudija Vrhovnog suda, vrhovnog državnog tužioca i državnih tužilaca u Vrhovnom Državnom tužilaštvu), se ocjenjuje svake tri godine, radi procjene njihove stručnosti, kvantiteta i kvaliteta rada, etičnosti i potrebe za obukom, kao i u svrhu napredovanja u sud višeg stepena, kroz državno tužilaštvo višeg stepena, kako je propisano članom 87 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, odnosno članom 86 Zakona o državnom tužilaštvu.

S toga je odredba člana 22 st. 2 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu u skladu sa unutrašnjim pravnim poretkom i ustavnim principima, što s razloga već postojeće stalnosti sudijske funkcije, tako i s razloga garantovanog prava napredovanja dok ta stalna sudska funkcija traje, bez obzira da li se radi o napredovanju u sud više instance ili u državno tužilaštvo. S tim u vezi, sudija, kao nosilac stalne sudske funkcije i sa više od četiri godine sudijskog iskustva, ne može kao novoizabrani specijalni tužilac imati mandat od četiri godine, već se bira na stalan mandat za specijalnog tužioca, koji izbor predstavlja napredovanje u karijeri na osnovu ocjene njegovog rada.

Na osnovu prethodno navedenog, smatramo da nema osnova da Ustavni sud prihvati inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti čl.22 st. 2 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu.

Broj:

Podgorica: \_\_\_\_\_ 2020. godine

**VLADA CRNE GORE**

**PREDSJEDNIK,**

**Duško Marković**